

Povinné předměty– seznam

Filozofie	16
Cizí jazyk	17
Doktorský seminář (<i>kontrola a konzultace postupu prací na doktorské disertaci</i>)	20
Anglická lingvistika – nástin oboru, historie a současnost <i>I: Pražská škola a anglistika v kontextu současné lingvistiky</i>	21
Anglická lingvistika – nástin oboru, historie a současnost <i>II: Teoretické otázky současné anglistické jazykovědy</i>	23
Anglická lexikologie	25
Anglická historická lingvistika	25
Zvuková stavba mluveného diskurzu	26
Volitelný oborový seminář IV.	26

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Filozofie (Studijní předmět je povinnou součástí obecné části základní struktury studijních povinností studenta, viz část Bb – <i>Základní struktura studijních povinností studenta v doktorském studiu na FF UK v Praze</i> na s. 8 reakreditační žádosti.)
Způsob zakončení	písemná práce
Další požadavky na studenta	
	Konzultace tématu a vhodné literatury s pověřeným vyučujícím před započítáním práce.
Přednášející	
	Za výuku předmětu zodpovídá <i>doc. Karel Thein, Ph.D.</i> , ředitel Ústavu filozofie a religionistiky FF UK v Praze.
Stručná anotace předmětu	
	Atest z filosofie si klade za cíl prověřit, zda student kteréhokoli doktorského programu na FF UK je schopen překročit hranice vlastního oboru a pohlédnout na konkrétní oborovou problematiku z obecnější perspektivy. Vyžadovaný odstup a nadhled je potřebný při každé vědecké práci. Atest z filosofie není pouhou obdobou zkoušky z filosofie v rámci magisterského studia. Ústav filosofie a religionistiky na studentech doktorských programů vyžaduje samostatný a poctivý přístup ke zvolenému tématu a vlastní, opravdové zamyšlení nad vybranou problematikou. Témata, která si studenti k písemné práci volí, mají být co možná nejužší a nejkonkrétnější a mohou se týkat dějin filosofie, systematické filosofie a filosofie náboženství.
Odborná literatura	
	<i>Odborná literatura závisí vždy na konkrétním tématu. Např.:</i> Austin, J. L., <i>Jak udělat něco slovy</i> , 2000, FILOSOFIA Aristotelés, <i>Metafyzika</i> , 2003, Petr Rezek Bergson, H., <i>Vývoj tvořivý</i> , 1919, nakl. Laichter Descartes, R., <i>Úvahy o první filosofii</i> , 1970, Svoboda Foucault, M., <i>Archeologie vědění</i> , 2002, Herrmann a synové Heidegger, M., <i>Bytí a čas</i> , 2002, OIKOYMENH Hume, D., <i>Zkoumání lidského rozumu</i> , 1972, Svoboda Kant, I., <i>Základy metafyziky mravů</i> , 1990, Svoboda Nietzsche, F., <i>Zrození tragédie z ducha hudby</i> , 1993, Gryf Platón, <i>Ústava</i> , 2005, OIKOYMENH Rousseau, J.-J., <i>O původu nerovnosti mezi lidmi</i> , 1949, Svoboda Sartre, J.-P., <i>Existencialismus je humanismus</i> , 2004, Vyšehrad Shopenhauer, A., <i>Svět jako vůle a představa</i> , 1997, Nová tiskárna Pelhřimov Spinoza, B., <i>Etika</i> , 2004, Dybbuk Wittgenstein, L., <i>Tractatus Logico-Philosophicus</i> , 1993, Svoboda

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku

Název studijního předmětu	Cizí jazyk (Studijní předmět je povinnou součástí obecné části základní struktury studijních povinností studenta, viz část Bb – <i>Základní struktura studijních povinností studenta v doktorském studiu na FF UK v Praze</i> na s. 8 reakreditační žádosti.)
Způsob zakončení	zkouška
Další požadavky na studenta	
–	
Přednášející	
Za výuku předmětu zodpovídá <i>PhDr. Libuše Drnková</i> , ředitelka Jazykového centra FF UK v Praze.	
Stručná anotace předmětu	

Zkouška z cizího jazyka v doktorském studiu komplexně ověřuje jazykové kompetence doktoranda/doktorandky. Obsahem zkoušky je prezentace odborného záměru doktorské práce (případně práce magisterské nebo jiného rozsáhlejšího vědeckého úkolu), odborné literatury prostudované ke zkoušce a výklad vybraných odborných pojmů. Doktorand/doktorandka prokazuje schopnost přiměřených stylistických a gramaticko-lexikálních formulací spojených s prezentací, diskusí, formulováním vlastních názorů, myšlenek a hodnotících stanovisek, pohotovou a adekvátní reakcí v rámci pohovoru s examinátoru.

Doktorandi se připravují k atestacím z cizích jazyků individuálně. Mohou se zapsat do řádných kurzů v rámci pregraduálního prezenčního studia a mají rovněž možnost individuálních konzultací (u pedagogů Jazykového centra v souladu s rozvrhem). Informace o specifických požadavcích jednotlivých jazyků - podmínky přípravy, její ukončení, termín a způsob předložení vypracovaných písemných prací, zápis ke zkoušce ve vypsání termínech – poskytují odpovědní pracovníci JC. Termíny závěrečných zkoušek jsou vypisovány zejména ve zkušebním období, minimálně 4x ročně.

Jazykové centrum nabízí pro doktorandy týdenní případně semestrální placené kurzy v rámci celoživotního vzdělávání. Informace o konkrétních termínech kurzů i přihlášky jsou k dispozici na internetových stránkách Jazykového centra (<http://jc.ff.cuni.cz/czv.htm>), případně u jednotlivých odpovědných pracovníků.

Přípravu ke ZK z jazyka v doktorském studiu lze konat i na pracovištích AV, jiných VŠ nebo na jiných katedrách a ústavech FF, které jsou jazykově kompetentní, a to vždy po konzultaci s JC a školícím pracovištěm. Závěrečná zkouška se však musí konat v Jazykovém centru UK FF, které rovněž vydá osvědčení o vykonané zkoušce.

Počet atestací a jejich časový harmonogram stanoví každému doktorandovi jeho individuální studijní plán. Úspěšné složení zkoušky vyžaduje znalost jazyka minimálně na úrovni náročnější atestace v rámci pregraduálního prezenčního studia (zkouška typu B2+), předpokládá se však rozvoj všech jazykových kompetencí.

Příprava ke zkoušce trvá podle individuálních znalostí a schopností 1/2-1 rok. V této době si doktorand/doktorandka podle vlastního výběru (případně po konzultaci se školitelem) zvolí k přečtení odborné texty v rozsahu 250-300 stran, doporučuje se výběr z alespoň dvou publikací, jejichž autorem je rodilý mluvčí. Vybrané texty je vhodné konzultovat s odpovědnými pracovníky JC.

Před závěrečnou ústní zkouškou předkládá doktorand/doktorandka examinatorovi písemné materiály v příslušném cizím jazyce a to v předem stanoveném časovém předstihu (minimálně 10-14 dnů před konáním zkoušky). Předpokládaný rozsah práce: 10-15 stran (např. MS Word, vel. 14, cca 60 úhozů x 30 řádků). Podkladové materiály musí obsahovat:

1. odborné curriculum vitae - strukturovaný i souvislý text (max. 2 strany)
2. shrnutí prostudované literatury předkládané ke zkoušce. Texty musí být opatřeny bibliografickými údaji. Případné texty z Internetu musí být uvedeny s bibliografií.
3. výklad vybraných odborných termínů z oblasti tématu disertační práce (5-10 hesel)
4. záměr vlastní odborné práce (diplomová práce, větší studie, disertační práce)

V rámci zkoušky, která je zpravidla komisionální a zúčastní se jí i doktorandův školitel, prezentuje doktorand/doktorandka písemné materiály a prokazuje výše uvedené schopnosti. Součástí zkoušky může být i písemné ověření porozumění textu.

Doporučené materiály ke studiu jednotlivých jazyků jsou k dispozici na internetu, většina učebnic a PC programů je prezenčně umístěna v Mediátéce (<http://jc.ff.cuni.cz/pgsa.htm>) při JC, místnost 421 v hlavní budově FF, nám. Palacha 2.

Zkouška z angličtiny v doktorském studiu:**Pro opakování a samostatnou přípravu ke zkoušce doporučujeme tyto materiály:**

O'Neill, R.: *New Success at First Certificate*. OUP, 1997. (Nebo libovolná učebnice k přípravě na EFC či TOEFL)

Misztal, M.: *Tests in English - Structural Conversation*. Praha, Fragment 1998.

Hanzlíková, M., Křehlíková, E., Šatavová, V.: *Test Your English (level 2 & 3)*. Plzeň, Fraus 2003.

Hopkins, D., Cullen, P.: *Grammar for IELTS*. CUP 2007.

Vince, M.: *First Certificate Language Practice*. Heinemann 1996.

V Mediatéce jsou k dispozici také některé CALL programy na přípravu ke zkoušce:

English Assessor (CD) - Entry level test (výsledek min. 5-6)

Screen test FC - 20 testů na 'use of English'

Academic English - testy na 'reading comprehension'

Na univerzitním serveru je připraven online kurz 'English for doctoral studies'. Většinou v lednu a září je také pořádán přípravný kurz k doktorské zkoušce z anglického jazyka (3 dny po 4 hodinách, odpoledne) v rámci kurzů ČŽV – další informace o obou kurzech u PhDr. M. Hanzlíkové v konzultačních hodinách.

Součástí zkoušky je vždy písemný test 'reading comprehension' na úrovni zkoušky typu B2+ (dříve A), její ukázkové varianty jsou rovněž v Mediatéce.

Zkouška z francouzštiny v doktorském studiu:**Pro opakování a samostatnou intenzivní přípravu doporučujeme:**

Pravdovi: *Francouzština pro samouky*. Praha, SPN a Leda.

Pravdovi-Rejtharová: *Mluvená francouzština pro vědecké pracovníky*. Praha, Academia. Resp. jako 3. rozš. vydání: *Mluvená francouzština pro středně pokročilé*. Praha, Academia 1997

Senjuková, V. - Slabochová, D.: *Testez votre français*. EWA Edition 1995.

L'écrit, stratégies et pratiques. CLE international.

Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse. Hachette.

Dále doporučujeme podle potřeby konzultovat:

Tionová-Loucká: *Francouzština pro pokročilé*. SPN.

Janešová, J.: *Praktický kurs francouzské výslovnosti*. Leda.

Stauchová, V.: *Stručná mluvnice francouzštiny*. Academia.

Hendrich, J. a kol.: *Francouzská mluvnice*. SPN.

Monnerie, A.: *Le français au présent, grammaire et exercices*. Paris, Didier/Hatier.

Grammaire du français. Cours de la Civilisation française de la Sorbonne. Paris, Hachette.

Velký francouzsko-český slovník. Academia.

Česko-francouzský slovník. (Vlasák, V. - Lyer, S.) Praha, SPN a Leda.

Le Nouveau Petit Robert, resp. *Le Micro-Robert poche*, Dictionnaires Robert.

Le Petit Robert des noms propres. Dictionnaires Robert.

Michaud, G. - Kimmel, A.: *Le Nouveau Guide France*. Hachette.

Reboullet, A.: *Rendez-vous en France (nouveau guide, livre ressource)*. Hachette.

Mauchamp, N.: *La France de toujours, La France d'aujourd'hui*. Clé international.

Michaud, G. - Kimmel, A.: *Le Nouveau Guide France*. Hachette.

Monnerie, A.: *La France aux cent visages*. Hatier/Didier.

Zkouška z němčiny v doktorském studiu:

Pro opakování a samostatnou intenzivní přípravu doporučujeme následující publikace:

Dreyer, H. - Schmidt, R.: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. München, Verlag für DEUTSCH 1985.

Hall, K. - Schreiner, B.: *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene*. München, Verlag für DEUTSCH 1985.

Helbig, G. - Buscha, J.: *Übungsgrammatik Deutsch*. Langenscheidt 2003.

Perlmann-Balme, M. - Schwalb, S. - Weers, D.: *em Brückenkurs - Brückenkurs, Hauptkurs, Abschlusskurs* (Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe). Max Hueber Verlag 1999.

Hasenkamp, G.: *Leselandschaft 1, 2*. Ismaning, Verlag für DEUTSCH 1999.

Hasenkamp, G.: *Leselandschaft 1, 2*. Grammatisches Arbeitsbuch. Ismaning, Verlag für DEUTSCH 1999.

Berglová, E. - Formánková, E. - Mašek, M.: *Moderní gramatika němčiny*. Plzeň, Fraus 2003.

Zkouška ze španělštiny v doktorském studiu:**Pro opakování a samostatnou intenzivní přípravu doporučujeme:**

Prokopová, L.: *Španělština*. Praha, Leda 1999.

Prokopová, L.: *Španělština pro samouky*. SPN 1999.

González, H. A.: *Curso práctico*. Nivel 1, 2, 3.

Sánchez, A. M.: *Edelsa*. Madrid 1994.

Herrera, M. - López, M. I.: *Tests de autoevaluación de Español*. Alhambra, Longmann.

Martinell, E.: *Alhambra*. Longmann.

Civilización

Carrasco, M. J. - Solé, B. L.: *Libro de cultura y civilización española*. Plzeň, Fraus 1997. (reálie)

Uriz, F. - Harling, B.: *En España*. Chancerel 1993.

Diccionarios

Velký španělsko-český slovník. Academia.

Velký česko-španělský slovník. Leda-Academia.

Diccionario Salamanca de la lengua española. Salamanca, Santillana 1996.

Gramática

Hamplová, S.: *Stručná mluvnice španělštiny*. Praha, Academia 1994.

González, H. A.: *Gramática de español lengua extranjera*.

Matte Bon, F.: *Gramática comunicativa del español*. Madrid, Edelsa 1995.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku

Název studijního předmětu	Doktorský seminář (kontrola a konzultace postupu prací na doktorské disertaci) (Studijní předmět je povinnou součástí obecné části základní struktury studijních povinností studenta pro studenty-, viz část Bb – <i>Základní struktura studijních povinností studenta v doktorském studiu na FF UK v Praze</i> na s. 8 reakreditační žádosti.) Rozpracované teze disertační práce (Studijní předmět je povinnou součástí základní části základní struktury studijních povinností studenta pro studenty-, viz část Bb – <i>Základní struktura studijních povinností studenta v doktorském studiu na FF UK v Praze</i> na s. 9 reakreditační žádosti.)
Způsob zakončení	zápočet
Další požadavky na studenta	Pravidelné konzultace s pověřeným vyučujícím.
Přednášející	školitel doktoranda
Stručná anotace předmětu	<p>1. <i>Doktorský seminář</i> si student zapisuje každý semestr. Seminář poskytuje studentovi možnost průběžné metodické podpory ze strany školitele při zpracovávání tématu disertační práce – seminář bude probíhat formou individuálních konzultací posluchačů se školiteli. V rámci doktorského semináře školitel odborně a metodicky vede svého doktoranda při zpracování tématu disertační práce, poskytuje mu odborné rady a konzultace a dohlíží na jeho studium a průběžnou práci na disertační práci tak, aby dodržel stanovený harmonogram studia daný individuálním studijním plánem. Doktorand bude v průběhu svého studia veden k pravidelnému odevzdávání již zpracovaných částí/kapitol disertační práce. Nejpozději na konci druhého úseku, tj. ročníku studia doktorand odevzdá <i>rozpracované teze disertační práce</i>.</p> <p>2. <i>Rozpracované teze disertační práce</i>: předložený obsah práce bude zahrnovat její tematické vymezení, hlavní zkoumané otázky, pojmy, strukturu, metody, prameny, používanou domácí a zahraniční odbornou literaturu, hypotézy, předpokládané/očekávané závěry, zdůvodnění jejich významu, event. jiné další potřebné údaje, resp. přílohy a časový harmonogram dalšího postupu. Rozpracované teze disertační práce mají ukázat, že student již splnil převážnou část úkolů na přípravě disertační práce. Tato studijní povinnost studenta v doktorském studiu představuje zásadní nástroj kontroly úspěšnosti práce studenta na zvoleném disertačním tématu dle stanoveného harmonogramu příprav disertace. Smyslem je ověřit, zda student bude schopen v dalším studiu úspěšně pokračovat v práci na tématu své disertace. Forma odevzdané práce může být stukturovaná do jednotlivých bodů anebo mohou být teze rozpracovány ve formě souvislého textu (bude záležet na dohodě školitele a studenta). Rozsah rozpracování bude cca 7-15 normostran.</p> <p>Tento druhý komponent tohoto studijního předmětu sestává ze dvou fází:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nově přijatí studenti nejprve konzultují v 1.-2. semestru svého studia koncepční východiska své práce. • Vlastní teze své disertační práce každý student prezentuje v období 4.-6. semestru svého studia. • Seminární diskuse nad východisky práce, resp. jejími rozpracovanými tezemi se dále účastní doktorandi, příslušný školitel, předseda oborové rady (nebo jeho delegovaný zástupce) a podle možností další školitelé a přednášející v DSP.
Odborná literatura	<i>Doktorský seminář</i> : Studijní literatura závisí na zvoleném tématu disertační práce.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku			
Název studijního předmětu	Anglická lingvistika – nástin oboru, historie a současnost I: Pražská škola a anglistika v kontextu současné lingvistiky		
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta	písemná práce		
Vyučující	prof. PhDr. Libuše Dušková, DrSc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D. PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D. prof. PhDr. Aleš Klégr		
Stručná anotace předmětu	<p><i>Anotace studijního předmětu:</i> Seminář je průřezem vývoje české anglické lingvistiky v rámci Pražského jazykovědné školy a jejích hlavních témat v návaznosti na relevantní práce domácí lingvistiky a britské lingvistické školy. Jednotlivé tematické okruhy mapují vývoj od počátku až po současnost. Zahrnují přitom všechny strukturální roviny včetně roviny zvukové až po promluvu/textovou v pojetí Pražské jazykovědné školy a zahraniční, především britské anglistiky prostřednictvím klíčových anglistických osobností a jejich zásadních prací.</p> <p>Obsahová náplň předmětu: Rámcové tematické okruhy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pražská škola jazykovědná a česká anglistika. Osobnosti a vývoj: Vilém Mathesius a Josef Vachek. 2. Obecné otázky popisu jazyka: Vilém Mathesius a Bohumil Trnka, stratifikační model jazykového systému. 3. Fonologický a morfológický plán: Bohumil Trnka, Josef Vachek. 4. Grafická rovina: Josef Vachek. 5. Syntaktický plán: Ivan Poldauf, R. Quirk et al. 6. Centrum a periferie v pojetí Pražské školy. Obdobné přístupy v britské gramatice (porovnání pojmů gradience a centrum/periferie). 7. Věta a souvětí v domácím a britském pojetí. 8. Nadvětná syntax. Aktuální členění větné a jiné koncepce teorie informační struktury. 9. Text a diskurs, textová koheze. 		
Studijní literatura a studijní pomůcky	<p>1.-2. Vachek, J. (ed.): <i>U základů Pražské jazykovědné školy</i>, Academia, Praha 1970 (str. 67-80). Mathesius, V., <i>Jazyk, kultura a slovesnost</i>, Praha, Odeon 1982. (str. 455-463) Mathesius, V., O potenciálnosti jevů jazykových. In J. Vachek (ed.) (1970) (str. 5-34). Mathesius, V., Funkční lingvistika. In V. Mathesius, Odeon 1982, (str.29-38). Mathesius, V., <i>Obsahový rozbor současné angličtiny na základě obecně lingvistickém</i>. Praha, Academia 1961. (str. 10-13, 123-131). Mathesius, V., <i>Čeština a obecný jazykozpyt</i>, Praha, Melantrich 1947. (str. 234-242, 277-285, 219-324) Vachek, J., <i>Vzpomínky českého anglisty</i>, H+H 1994. Vachek, J., <i>Prolegomena k dějinám Pražské školy jazykovědné</i>. H+H 1999. Vachek, J. (ed.), <i>A Prague school leader in linguistics</i>. Bloomington, Indiana University Press 1964. Vachek J. (ed.), <i>The Linguistic School of Prague</i>. Bloomington, Indiana University Press – London, 1966.</p> <p>3. Trnka, B., <i>Rozbor nynější spisovné angličtiny I. Rozbor fonologický</i>. SPN 1967. Trnka, B., <i>Rozbor nynější spisovné angličtiny II</i>. SPN 1972 (Obecné části) Trnka, B., <i>Selected Papers in Structural Linguistics</i>, Berlin, Mouton 1982 (vybrané stati) Trnka, B., <i>Kapitoly z funkční lingvistiky</i>, (ed. Jiří Nosek), Praha, Univerzita Karlova, 1990, str. 143-150. Za profesorem Bohumilem Trnkou. <i>Slovo a slovesnost XLV – 1984</i>, str. 170-171.</p> <p>4. Vachek, J., <i>Written Language. General problems and problems of English</i>. The Hague, 1973. Vachek, J., <i>Written Language Revisited</i>. Amsterdam – Philadelphia 1989. Profesor Josef Vachek septuagenarian. <i>Brno Studies in English</i> 13, str. 9-21.</p> <p>5. Poldauf, I., <i>The Third Syntactical Plan</i>, <i>Travaux linguistiques de Prague</i> 1, 1964, str. 241-255. Quirk R. et al., <i>A Comprehensive Grammar of the English Language</i>. Longman, 1985. (kap. 8.)</p> <p>6. <i>Travaux linguistiques de Prague</i> 2, 1966, vybrané kapitoly</p>		

Quirk R. et al., *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman, 1985 (ilustrace pojmu *gradience* na pasívu (viz též Mathesius) a na elipse)
7.
Daneš, F., Z. Hlavsa, M. Grepl a kol., *Mluvnice češtiny 3*, Praha, Academia, 1987.
Quirk R. et al., *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman, 1985. (kap. 14) Huddleston, R., G.K. Pullum, *The Cambridge Grammar of the English Language*, Cambridge University Press, 2002. (kap. 8 a 11)
Dušková, L., *Studies in the English Language II*, Praha – Karolinum, 1999. (kap. 29)
8.
Quirk R. et al., *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman, 1985. (kap. 19)
Huddleston, R., G.K. Pullum, *The Cambridge Grammar of the English Language*, Cambridge University Press, 2002. (kap. 16)
Firbas, J., *Functional Sentence Perspective in Written and Spoken Communication*, Cambridge University Press 1992
9.
Halliday M.A.K.- R. Hasan, *Cohesion in English*, 1976; M.A.K. Halliday, *Language, Context, and Text: Aspects of Language in a social-semiotic perspective* 1985.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku			
Název studijního předmětu	Anglická lingvistika – nástin oboru, historie a současnost II: Teoretické otázky současné anglistické jazykovědy		
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta	písemná práce		
Vyučující	prof. PhDr. Libuše Dušková, DrSc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D. PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D. prof. PhDr. Aleš Klégr doc. PhDr. Jan Čermák, CSc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem předmětu je představit některé aktuální otázky anglické lingvistiky synchronní i diachronní, které nejsou součástí obsahu magisterského studia a představují důležité, rychle se vyvíjející oblasti, jejichž znalost je pro orientaci v moderní lingvistice, jejím pohledu na jazyk a metodologii výzkumu nezbytná. Semináře s širokým tematickým záběrem vycházejí ze specializace vyučujících zahrnují: 1. Přehled o nových pohledech na lexikální strukturaci textu vycházející z poznatků korpusové lexikologie. 2.-3. Uvedení do problematiky kognitivní lingvistiky a její aplikace na anglickou gramatiku; 4. Uvedení do teorie tzv. přirozené morfologie a její aplikace v historické lingvistice a historickém vývoji angličtiny; 5. Uvedení do historické sociolingvistiky a její aplikace na popis a analýzu historického vývoje angličtiny; 6. Ucelený přehled a nejnovější stav bádání o aktuálním větném členění, jednoho z klíčových témat Pražské lingvistické školy a anglistiky; 7. Pohled na AČV z hlediska různého pojetí kontextu, dosahu aktivovanosti zmíněných prvků, přiřazení sémantiky slovesa k prezentačnímu či kvalifikačnímu významu, popř. vymezení implikací slovesného významu. 8. Uvedení do jednoho z vlivných proudů textově orientované diskurzní analýzy zaměřené na sociální výzkum; 9. Nástin některých klíčových aspektů analýzy textu a diskurzu. 10. Nástin korpusové lingvistiky jako metody zkoumání různých oblastí a rovin jazyka (taxonomie korpusů, konkordanční a jiné nástroje, „corpus-based“ a „corpus-driven“ přístupy); 11. Aplikace korpusových metod v oblasti kontrastivního přístupu a v nově vznikajícím oboru, korpusové stylistice. 12. Fonetický a fonologický přístup k popisu řeči ve vztahu k systémové segmentaci a jejímu funkčnímu využití ve struktuře anglického jazyka, historický a typologický aspekt problematiky. 13. Hlavní varianty nelineárních přístupů (autosegmentální fonologie, metrická fonologie, feature geometry, teorie optimality) v popisu fonologické stavby jazyka s využitím artikulačních a akustických vlastností řeči; pojetí distinktivních rysů v různých koncepcích.</p> <p>Obsahová náplň předmětu: Témata: 1. Issues in Lexicology: Lexical bundles (Klégr) 2. English Grammar and Cognitive linguistics I (Klégr) 3. English Grammar and Cognitive linguistics II (Klégr) 4. Historical Linguistics and Natural Morphology (Čermák) 5. Historical Sociolinguistics and Language Change (Čermák) 6. Vývojové fáze teorie aktuálního členění a současné směry dalšího vývoje (Dušková-Malá) 7. Potencialita v interpretaci aktuálněčlenské struktury (v porovnání angličtiny s češtinou) (Dušková-Šaldová) 8. Critical Discourse Analysis (Šaldová) 9. Approaches to text analysis – selected issues (Šaldová) 10. English corpus linguistics – sources and methods (Malá) 11. Contrastive English studies, corpus stylistics and corpus linguistics (Malá) 12. Principy popisu řeči ve vztahu k systémové segmentaci a jejímu funkčnímu využití ve struktuře angl. jazyka (Volín) 13. Využití artikulačních a akustických vlastností řeči v popisu fonologické stavby anglického jazyka (Volín)</p>		
Studijní literatura a studijní pomůcky	<p>Základní literatura: Ad 1 Biber, D. (2006) <i>University Language. A corpus-based study of spoken and written registers</i>, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. Hyland, K. "As can be seen: Lexical bundles and disciplinary variation", <i>English for Specific Purposes</i>, Vol. 27, No. 1. (2008), pp. 4-21. Ad 2-3 Radden, G. – Dirven, R. (2007) <i>Cognitive English Grammar</i>, John Benjamins Publishing Co., Amsterdam, Philadelphia, 2007 Ad 4 Joseph, B. and R. Janda (2005) <i>The Handbook of Historical Linguistics</i>, Blackwell.</p>		

- Dressler, W. U. – W. Mayerthaler – O. Panagl – W.U.Wurzel (1987) *Leitmotifs in Natural Morphology*, Amsterdam: J. Benjamins.
- Ad 5
- Joseph, B. and R. Janda (2005) *The Handbook of Historical Linguistics*, Blackwell.
- Kemenade, A. van – Los B. (2006) *The Handbook of the History of English*, Blackwell.
- Ad 6
- J. Firbas, “Some Aspects of the Czechoslovak Approach to Problems of FSP”, *Papers on Functional Sentence Perspective*, 1974, str. 11-37
- Mathesius, V., “O takzvaném aktuálním členění větném”. *Čeština a obecný jazykozpyt*, Praha 1947, 234-242
- Chamonikolasová, J. – M. Adam, “The presentation Scale in the Theory of Functional Sentence Perspective”. *Patterns*, Faculty of Arts, Charles University in Prague, Modern Language Association (KMF), Prague 2005, 59-69
- Ad 7
- Firbas, J. (1994) “Substantiating Daneš’s view of givenness as a graded phenomenon”. In Čmejrková, S. and Štícha, F. (eds), *The Syntax of Sentence and Text*. Benjamins, Amsterdam and Philadelphia. Pp. 119-129.
- M. Adam, „Interpretative potentiality as a natural phenomenon within the theory of Functional Sentence Perspective“. *Sborník prací filosofické fakulty Brněnské university, Brno Studies in English* 33, Brno, Masaryk University 2008, str. 9-22
- Ad 8
- Fairclough, N. (2003) *Analysing Discourse. Textual Analysis for Social Research*, Routledge.
- Ad 9
- de Beaugrande, R., W. Dressler, *Introduction to Text Linguistics*, Longman, 1981
- Mann, W. C. and S. A. Thompson (1988). *Rhetorical Structure Theory: Toward a functional theory of text organization*. Text 8 (3)
- Coulthard M. (Ed.)(1994), *Advances in written text analysis*. London: Routledge.
- Ad 10-11
- McEnery, T., R. Xiao and Y. Tono (2006) *Corpus-Based Language Studies*. Routledge.
- Granger, S. – Lerot, J. – Petch – Tyson, S. (2003) *Corpus-based approaches to contrastive linguistics and translation studies*, Rodopi, Amsterdam, New York.
- Semino, E. and Short, M. (2004) *Corpus Stylistics: Speech, Writing and Thought Presentation in a Corpus of English Writing*, London: Routledge
- Biber, D. (2006) *University Language. A corpus-based study of spoken and written registers*. John Benjamins.
- Ad 12-13
- Durand, J. & Laks, B. (Eds.) (2002). *Phonetics, phonology, and cognition*. Oxford: Oxford University Press.
- Hayes, B., Kirchner, R. & Steriade, D. (2004). *Phonetically based phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Další doporučená literatura:*
- Ad 1
- Scott, Mike and Christopher Tribble (2006) *Textual Patterns : Key words and corpus analysis in language education*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Sinclair, J., A. Mauranen (2006) *Linear Unit Grammar*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Ad 2-3
- Langacker, R.W. (2008) *Cognitive Grammar. A Basic Introduction*, Oxford University Press.
- Ad 3
- Salmons, J. C. (1994). “Umlaut and plurality in Old High German. Some problems with a Natural Morphology account”. *Dia-chronica* , (11/2) , 213 29.
- Ad 4-5
- Mugglestone, L. (ed.) (2006) *The Oxford History of English*, Oxford University Press.
- Ad 6
- Firbas, J. (1992) *Functional Sentence Perspective in Written and Spoken Communication*, Cambridge University Press.
- Adam, M.(2008) *A Handbook of Functional Sentence Perspective*, 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita.
- Svoboda, A., *Firbasian semantic scales and comparative studies*. *Patterns*, FF UK – KMF, Praha 2005, str.217-229
- Ad 7
- L. Dušková, „Vztahy mezi sémantikou a aktuálním členěním z pohledu anglistických členů Pražského lingvistického kroužku“. *Slovo a slovesnost* 69/2008, č. 1-2, s. 67-77
- Ad 8
- Wodak R. & P. Chilton (Eds.) (2007) *A New Agenda in (Critical) Discourse Analysis*. Revised 2nd edition, Amsterdam: Benjamins.
- Ad 9
- Salkie, R. (1995) *Text and Discourse Analysis*, Routledge.
- Hoey, M. (2001) *Textual interaction: an introduction to written discourse analysis*. Routledge.
- Ad 10-11
- Baker, P. (2006) *Using Corpora in Discourse Analysis*. Continuum.
- Stubbs. M. (1995) *Text and Corpus Analysis: Computer-assisted Studies of Language and Culture*. Oxford: Blackwell.

Volitelné oborové semináře

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku

Název studijního předmětu	1: Anglická lexikologie
Způsob zakončení	zápočet
Další požadavky na studenta	písemná práce
Přednášející	
prof. PhDr. Aleš Klégr	
Stručná anotace předmětu	
<p>Seminář má za cíl souborným způsobem podat přehled o disciplínách tvořících základ lexikologie anglického jazyka, tj. tvoření slov, lexikální sémantice a frazeologii, jakožto nedílné součásti synchronního popisu jazyka spolu s gramatikou a fonetikou/fonologií. Obsah semináře je strukturován následujícím způsobem: 1. Tvoření slov – základní pojmy; derivece; 2. Tvoření slov – kompozice; 3. Tvoření slov – derivece bez afixace; 4. Tvoření slov – morfologické neologismy, okrajové procesy; 5. Lexikální sémantika – základní pojmy, teorie polí, komponentová analýza; 6. Lexikální sémantika – relační analýza, kognitivní přístup; 7. Lexikální sémantika – paradigmatické lexikální vztahy; hyponymie, meronymie; 8. Lexikální sémantika – synonymie, antonymie; 9. Lexikální sémantika – polysémie, homonymie; 10. Frazeologie – základní pojmy, klasifikace frazémů/idiomů; 11. Frazeologie – neidiomatické frazémy; 12. Frazeologie – lexikální a kolokační (nepropoziční) idiomy; 13. Frazeologie – propoziční idiomy.</p>	
Odborná literatura	
<p>Základní: Lipka, L. (2002) <i>English Lexicology</i>, Narr. Plag, I. (2003) <i>Word-formation in English</i>, Cambridge UP. Cruse, A. (2004) <i>Meaning in Language</i>, Oxford UP (2nd ed.). Murphy, M. L. (2003) <i>Semantic relations and the lexicon</i>, Cambridge UP. Čermák, F. (2007) <i>Frazeologie a idiomatika česká a obecná (Czech & general phraseology)</i>, Karolinum.</p> <p>Další doporučená: Aitchison, J. (1994) <i>Words in the Mind. An Introduction to the Mental Lexicon</i>, Blackwell. Cowie, A. P. (ed.) (2001) <i>Phraseology</i>, Oxford UP (2nd ed.). Jones, S. (2002) <i>Antonymy: A Corpus-based Perspective</i>, Routledge. Lehrer, A. (1974) <i>Semantic Fields and Lexical Structures</i>, North-Holland. Wray, A. (2002), <i>Formulaic language and the lexicon</i>, Cambridge UP.</p>	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku

Název studijního předmětu	2: Anglická historická lingvistika
Způsob zakončení	zápočet
Další požadavky na studenta	písemná práce
Přednášející	
doc. PhDr. Jan Čermák, CSc.	
Stručná anotace předmětu	
<p>Seminář má za cíl souborným způsobem podat přehled o základních metodách, přístupech a tématech historické jazykovědy v aplikaci na stěžejní problematiku historického vývoje anglického jazyka od pragermánštiny po současnost. Obsah semináře je strukturován následujícím způsobem: Změna a variace v jazyce. Metody historické lingvistiky. Změna na fonologickém plánu. Změna v morfologii a faktor analogie. Syntaktická změna. Lexikálně-sémantická změna. Historické proměny tvoření slov. Jazyky v kontaktu. Základní koncepce výkladu vývoje jazyka – shrnutí.</p>	
Odborná literatura	
<p>Základní: Denison, David. <i>English Historical Syntax</i>. London: Longman, 1993 Hogg, Richard, Denison, David. <i>A History of the English Language</i>. Cambridge University Press, 2006. Lass, Roger. <i>The Shape of English</i>. London: J. M. Dent, 1987. McMahon, April M.S. (1994, 2002). <i>Understanding Language Change</i>. Cambridge University Press, 1994, 2002. Millward, C. M. <i>A Biography of the English Language</i>, 2nd ed., Harcourt Brace, 1996.</p> <p>Další doporučená: Aitchison, Jean. <i>Language Change: Progress or Decay</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. Anttila, Raimo. <i>Historical and Comparative Linguistics</i>. 2nd ed., Amsterdam: Benjamins, 1989. Lehmann, W. P. <i>Historical Linguistics</i>. 3rd ed., Routledge 1992. Strang, B. M. H.: <i>A History of English</i>. London, 1970.</p>	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tematického bloku			
Název studijního předmětu	3: Zvuková stavba mluveného diskurzu		
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta	aktivní účast v diskusích přednesení zadaného referátu/písemná práce		
Vyučující	PhDr. Jan Volín, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem předmětu jsou vybrané problémy vztahu myšlení a artikulované řeči. <i>Program zahrnuje následující bloky témat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - otázka mentálních reprezentací lingvistických jednotek v mysli uživatele jazyka, - faktory podmiňující používání různých forem a stylů jazyka i řeči (kvalita dikce, volba výslovnostních forem) vzhledem k funkci projevu, typu posluchače a prostředí, - způsoby vyjádření záměru, vztahu a nálady mluvčího (přesnost artikulace, respektování výslovnostní normy, emotivita a expresivita ve výslovnosti), - percepce řeči v různých jazykových rovinách včetně vnímání postojové modality. - proces osvojování řeči, vztah rozvoje řeči a sociálního prostředí, interference mateřštiny při osvojování zvukového plánu dalšího jazyka; využití hierarchizace distinktivních rysů a teorie neúplných specifikací v popisu problematiky <p>Vybrané aspekty problematiky jsou v rámci semináře dokládány fonetickými analýzami různých typů projevů.</p>		
Studijní literatura a studijní pomůcky	<p>Handel, S. (1989). <i>Listening</i>. Cambridge, Mass.: MIT Press. Levelt, W. J. M. (1989). <i>Speaking: From intention to articulation</i>. Cambridge, Mass.: MIT Press. Local, J., Ogden, R. & Temple, R. (2005). <i>Phonetic interpretation: papers in laboratory phonology VI</i>. Cambridge: Cambridge University Press. McQueen, J. M., Cutler, A. (2001). „Spoken word access processes: An introduction“. <i>Language and cognitive processes</i> 16 (5/6), pp. 469-490. Pisoni, D. B., Remez, R.E. (Eds.) (2005). <i>The handbook of speech perception</i>. Oxford: Blackwell. Wooffitt, R. (2005). <i>Conversation Analysis and Discourse Analysis</i>. London: Sage Publications Yavas, M. (1994). <i>First and second language phonology</i>. San Diego: Singular.</p>		

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tematického bloku			
Název studijního předmětu	Volitelný oborový seminář 4		
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující			
Stručná anotace předmětu	<p>Seminář si doktorand volí podle tematického zaměření disertační práce z DSP příbuzného (lingvistického či filologického) oboru.</p>		
Studijní literatura a studijní pomůcky			

Da – Personální zabezpečení studijního programu (studijního oboru) – přehled	
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta
Název studijního programu	P 7311 Anglistika-amerikanistika
Název studijního oboru	ANGLICKÝ JAZYK
Složení oborové rady	
<p>předseda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prof. PhDr. Aleš KLÉGR <p>členové interní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doc. PhDr. Jan ČERMÁK, CSc. • prof. PhDr. Libuše DUŠKOVÁ, DrSc. • doc. PhDr. Jarmila MOTHEJZÍKOVÁ, CSc. • PhDr. Markéta MALÁ, Ph.D. • PhDr. Pavlína ŠALDOVÁ, Ph.D. • PhDr. Jan VOLÍN, Ph.D. • prof. PhDr. Eva HAJIČOVÁ, DrSc. <p>členové externí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prof. PhDr. Jarmila TÁRNYIKOVÁ, CSc. (<i>Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta</i>) • doc. PhDr. Ludmila URBANOVÁ, CSc. (<i>Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta</i>) • doc. PhDr. Jana CHAMONIKOLASOVÁ, Ph.D. (<i>Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta</i>) • doc. PhDr. Renata POVOLNÁ, Ph.D. (<i>Masarykova univerzita v Brně, Pedagogická fakulta</i>) 	
Přehled přednášejících	
<ul style="list-style-type: none"> • prof. PhDr. Aleš KLÉGR • prof. PhDr. Libuše DUŠKOVÁ, DrSc. • doc. PhDr. Jan ČERMÁK, CSc. • PhDr. Jan VOLÍN, Ph.D. • PhDr. Markéta MALÁ, Ph.D. • PhDr. Pavlína ŠALDOVÁ, Ph.D. 	
Školitelé	
<ul style="list-style-type: none"> • prof. PhDr. Aleš KLÉGR • prof. PhDr. Libuše DUŠKOVÁ, DrSc. • doc. PhDr. Jan ČERMÁK, CSc. • doc. PhDr. Jarmila MOTHEJZÍKOVÁ, CSc. • PhDr. Markéta MALÁ, Ph.D. • PhDr. Pavlína ŠALDOVÁ, Ph.D. • PhDr. Jan VOLÍN, Ph.D. 	